

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (מרכז) 67108-07-18 - מדינת ישראל נ' דוד חיים, תק-מח 2020(3), 7441 (06/08/2020)";

חיים(עציר)

2020

לפני:

כבוד השופט מנחם פינקלשטיין, אב"ד כבוד השופטת ליאורה ברודי, סג"נ כבוד השופט רמי אמיר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

דוד חיים) עיציר)

נוכחים:

2

המאשימה	עו"ד	יעל
---------	------	-----

ב"כ

3

ג'ל

הנאשם	עו"ד	ימימה
-------	------	-------

ב"כ

4

אברמוביץ

ה-	מערכת	באמצעות
----	-------	---------

הנאשם

5

¥0

עו"ד ורד אנוך - ב"כ שתיים מנפגעות העבירה (מור וסיוון) (מטעם הסיוע המשפטי)

עו"ד תמי קלנברג - ב"כ נפגעת העבירה השלישית (עדיה) (מטעם הסיוע המשפטי)

«

1 תמוע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד תפ"ח 67108-07-18 מדינת ישראל נ

06 אוגוסט 2020

חיים(עציר)

1

גזר דין

2

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, כדלקמן: רצח 3 בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); 4 שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; ומסירת ידיעות כוזבות, לפי סעיף 243 5 לחוק העונשין.

6

7

2. נציין כי רוב חומר הראיות הוגש לבית המשפט בהסכמה. בהמשך לא הייתה מחלוקת בין ב"כ 8 הצדדים כי הרצח בוצע בנסיבות מחמירות (לגבי העובדות שנותרו במחלוקת בנוגע לחלק 9 מהנסיבות המחמירות, הכריע בית המשפט לגופו של עניין).

10

במסגרת הכרעת הדין דחינו את שתי טענות ההגנה: האחת, כי יש להרשיע את הנאשם

11

בעבירה של המתה באחריות מופחתת לפי סעיף 301ב(א) לחוק העונשין, דהיינו כי בזמן ביצוע

12

המעשה היה הנאשם נתון במצב של מצוקה נפשית קשה, עקב התעללות קשה ומתמשכת בבני

13

משפחתו בידי מי שהנאשם גרם למותה. השנייה, כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה של רצח

14

"רגיל" לפי סעיף 300, וזאת בהתאם להוראת "פתח המילוט" שבסעיף 301א(ב) לחוק

15

העונשין. הפועל היוצא מהאמור הוא, כי ההרשעה הייתה בעבירת הרצח בכוונה תחילה, כפי

16

שיוחסה לנאשם בכתב האישום, לפי נוסחה של עבירה זו בטרם תיקון מספר 137 לחוק

17

העונשין; ולכן יש להטיל על הנאשם עונש מאסר עולם חובה בגין עבירה זו, כמתחייב

18

מהוראות

החוק.

עמוד 2

3. העובדות פורטו בהרחבה בהכרעת הדין. בקצירת האומר נציין, כי גוללה בפנינו מסכת חיים

21

כואבת ומורכבת בין הנאשם לבין אשתו המנוחה. הנאשם תכנן את רצח המנוחה מראש ובקור

22

רוח מקפיא דם. הוא תכנן מראש את חפירת הבור, שאליו השליך את גופתה לאחר שחנק

23

אותה למוות. ביום הרצח נטל הנאשם חוט ניילון, ובאמצעותו חנק את המנוחה למוות

24

באכזריות. לאחר מכן, המשיך ופעל בקור רוח, העמיק את הבור על מנת שיתאים למידות

25

גופה של המנוחה, טמן את המנוחה בבור, כיסה את הבור, וטשטש את השטח (באמצעות

26

ערוגות) על מנת שדבר מותה לא יתגלה. כמו כן, ריסק הנאשם את מכשיר הטלפון הנייד של

27

המנוחה, נטל את תיקה מביתה, גזר את כרטיסי האשראי שלה, ואת כל הפריטים הללו, יחד

28

עם חוט הניילון, השליך בפח אשפה מרוחק. הנאשם מסר למשטרת ישראל הודעה כוזבת,

29

שלפיה נעלמה המנוחה בנסיבות שאינן ידועות לו. לפיכך, נערכו חיפושים נרחבים אחר

30

המנוחה, ורק כעבור כמעט שלושה שבועות התגלתה גופתה של המנוחה.

31

בעניין אחרון זה נדגיש שתי נקודות: האחת, בעקבות המצג הכוזב שהציג הנאשם, סברו שלוש

32

הבנות שאימן נעלמה, והיו שותפות לחיפושים הנרחבים אחר האם, יחד עם הנאשם עצמו,

33

1	תקופה
כינס הנאשם "ישיבה אסטרטגית" שלו ושל הבנות, במהלכה העלה מיוזמתו, בין השאר,	
2	את
נושא חלוקת הרכוש, לרבות האפשרות שאם המנוחה לא תימצא אזי הוא יזכה לרבע	
3	מן
הרכוש; וכן חילק "משימות" חיפוש בין	
4	הבנות.
כפי שעולה מעדויות הבנות בבית המשפט ומהצהרות נפגעות העבירה שהגישו, באותה	
5	תקופה
נגרמה להן טלטלה נפשית עצומה; ומעבר לעצם האובדן והחוסר כתוצאה ממותה של	
6	האם,
נוסף להן כאב וצער, משהתחוויר להן בסוף התקופה, שאביהן הוא זה שרצה את	
7	אימן.
ההיבט השני הוא המשימה הקשה שהוטלה על כתפי משטרת ישראל, על כל המשתמע	
8	מכך
לעניין כוח האדם וההוצאות שהיו כרוכים בחיפושם, שנעשו גם בסיוע גורמים	
9	אזרחיים.
10	
4. ב"כ המאשימה עתרה לגזור על הנאשם בגין עבירת הרצח עונש של מאסר עולם,	
כמתחייב 11 מהוראות החוק, ופיצוי מקסימלי לשלוש נפגעות העבירה,	
שיחולק בחלקים שווים ביניהן. 12 בנוסף, ביקשה ב"כ	
המאשימה לקבוע כי העבירות של שיבוש מהלכי משפט ומסירת	
ידיעות 13 כוזבות התגבשו באירועים נפרדים מעבירת	
14 הרצח; יש לקבוע לגביהן עונש מאסר בפועל	
בנפרד, לטעמה העונש המקסימלי הקבוע בחוק; ואותו יש להטיל על הנאשם במצטבר	
למאסר 15 העולם. היא נימקה את עמדתה בנסיבות	
הייחודיות של מקרה זה, שבו העבירות הנלוות לא	
16 התרחשו אך ורק ביום הרצח אלא גם זמן רב לאחריו, והן אינן מהוות חלק אינטגרלי	
מעבירת 17 הרצח. במקרה זה, מעבר להודעה	
הכוזבת שנמסרה למשטרת ישראל ביום הרצח	
וטשטוש 18 הזירה כמפורט, פעל הנאשם במשך	
תקופה של כ-3 שבועות כשהוא מוביל מסע של	
19 אחר המנוחה, שנעלמה כביכול, תוך	
חיפושים	

שהוא מטעה את בני המשפחה המודאגים והכואבים,

20 וכשהוא גוזל משאבים יקרים מהציבור. לפיכך - כך ב"כ המאשימה - קיים אינטרס ציבורי

21 מובהק שיוטל על הנאשם עונש

מאסר משמעותי, שירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם. לכך

22 היא הוסיפה את הכאב והדאגה שנוספו לבנות,

23 מעבר לאובדן של אימן, וכן את העובדה

שהנאשם מעולם לא הביע חרטה על מעשיו.

24

25

5. ב"כ הנאשם לא חלקה על כך שיש להשית על הנאשם עונש מאסר עולם חובה כמצוות החוק.

26 כן לא חלקה על עתירת המאשימה לחייב את הנאשם בפיצוי

לטובת הבנות, לנוכח הנזק

27 והכאב שנגרם להן.

28 בצד זאת, עתרה ב"כ הנאשם לקבוע, כי אין לגזור עונש נפרד על העבירות הנלוות של

שיבוש

29 מהלכי משפטי ומתן הודעה כוזבת, ויש לראותן כחלק אינטגרלי

מעבירת הרצח. מכל מקום,

30 גם למקרה שבית

המשפט יחליט להטיל עונש נפרד בגין עבירות אלה, היא ביקשה

שיוטל

31 באופן חופף לעונש מאסר העולם שנובע

מהרשעתו בעבירת הרצח. לעניין זה הוסיפה ב"כ

32 הנאשם, כי על אף שבתיק זה התנהלו הוכחות, צמצמה ההגנה את יריעת המחלוקת

בצורה

33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד תפ"ח 67108-07-18 מדינת ישראל נ' חיים(עציר)

06 אוגוסט 2020

חיים(עציר)

משמעותית. כך, כאשר הודה הנאשם במענה לכתב האישום במעשה ההמתה, ובכל העובדות

1

הנוגעות לעבירות הנלוות. כך, כשהסכימה ההגנה להגשת רובו של חומר הראיות, תוך חיסכון

2

זמן שיפוטי משמעותי. וכך בנוסף, כאשר בסוף ההליך לא חלקה ההגנה על כך שהרצח בוצע

3

ב"נסיבות מחמירות" במובן החוק. בנוסף, הפנתה ב"כ הנאשם לגילו של הנאשם

עמוד 5

4

ולמצבו

הבריאותי. כן הפנתה את בית המשפט לחוות דעת המומחה מטעם ההגנה (ד"ר שני),
5 אשר

בשיחה שניהל עם הנאשם כהכנה לחוות הדעת, שמע מפי הנאשם מילות חרטה על
6 המעשה.

ואולם, נאמר כבר עתה, שבדברו לעונש, ובניגוד למצופה, לא הביע הנאשם כל חרטה
7 על

מעשיו; והדברים שנאמרו על ידו, שרק הוא ואנשים שקרובים לו יודעים את האמת, ולא
8 בית

המשפט, נאמרו
בהתרסה.
9

ב"כ הנאשם טענה בלשון רפה, כי לאור עדות שמסרה המטפלת של אימו של הנאשם,
10 יכולה

הייתה משטרת ישראל לגלות את הגופה במועד מוקדם יותר, למרות העדות המטעה
11 והמצגים

הכוזבים של הנאשם. נאמר כבר כעת, כי טענה זו מקוממת, וטוב לה שלא נטענה
12 משנטענה.

המפתח לגילוי הרצח המחריד היה כל העת בידי אותה יד שחנקה את המנוחה
13 למוות.

14

6. לאחר ששקלנו את טיעוני ב"כ הצדדים, באנו לכלל מסקנה כי במקרה זה יש לגזור עונש
נפרד 15 בגין העבירות של שיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת,
ולהשיתו במצטבר לעונש מאסר 16 העולם בגין עבירת
הרצח.

17 בפסיקת בית המשפט העליון, שעוסקת בהטלת עונש נוסף ומצטבר לעבירת

הרצח, קבע בית 18 המשפט, בין השאר, כי "קשה

לשלול את הגישה העונשית לפיה יש לתת ביטוי בענישה

19 לעבירות חמורות נוספות שעבר נאשם שנדון על רצח, והוא - שיש להן קיום
וממשות 20 נפרדים, וראוי להשקיף עליהן לצורך ענישה

כמעשים נפרדים ועצמאיים, ולהדגיש בדרך זו 21 את חומרתם, העומדת

לעצמה". בית המשפט העליון הוסיף, כי על בית המשפט לשקול
22 מכלול הנסיבות הקשורות, הן לעברין אך בעיקר את

עמוד 6

לאופי העבירות הנוספות והרקע לביצוען. 23 אם כן,
 "במקרים מיוחדים ויוצאי דופן ... עשויה להיות הצדקה לגזור ... עונשים
 מצטברים 24 על עונש מאסר העולם ...". ראו: ע"פ 6386/12
 עמנואלוב נ' מדינת ישראל (6/12/15) (אמנם 25 פסיקה זו ניתנה
 לפני תיקון מס' 113 לחוק העונשין, בעניין הבניית הענישה, אך
 השיקולים התיקון). 26 תקפים גם לאחר

27

28

7. בענייננו, באנו לכלל מסקנה כי מדובר במקרה מיוחד, המצדיק השתת עונש מאסר
 בפועל 29 בנפרד ובנוסף לעונש מאסר
 העולם.

30 כפי שפורט, מדובר במי שרצח את גרושתו, אם בנותיו, ועל פני תקופה ארוכה גרם
 לבנותיהם 31 לסבל ולטלטלה נפשית, אשר השאירו
 את חותמם בנפשן של הבנות עד עצם היום הזה, בנוסף 32
 לאובדן ולחלל שנות אצלן כתוצאה מעצם ביצוע הרצח. יש משקל סגולי משמעותי
 ביותר 33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד תפ"ח 67108-07-18 מדינת ישראל נ' חיים(עציר)
 06 אוגוסט 2020

לעבירות של שיבוש מהלכי משפט ומסירת ידיעה כוזבת, שנעשו בצורה מתוכננת,
 מתוחכמת, 1

קרת רוח ודורסנית; במובן זה שכדי להציל את עורו, הקריב הנאשם את שלומן הנפשי
 של 2

הבנות, ובכחש הובילן בנתיבי החיפוש אחר אימן, תוך שהוא גורם להן להסתייע
 בגורמים 3

שונים. באופן זה, היטלטלו הבנות בין התקווה לייאוש, עד אשר התגלה הסוף
 המר. 4

אכן נטען בפנינו לעניין השתת עונש במצטבר בגין עבירות שיבוש הנלוות לעבירת רצח,
 כפי 5

שפסקנו בתפ"ח 47499-11-16 מדינת ישראל נ' שוא (31/12/18). אין הדבר דומה לענייננו. שם

עמוד 7

6

היה מדובר בעבירות שיבוש נלוות שנעשו בזירת הרצח עצמה, מיד בסמוך לאחר הרצח,

7

ובמטרה להסוות את זהות הרוצח. בענייננו, נעשו גם מעשי שיבוש כאלה בזירה, ואולם עיקר

8

הוא בפעולות השיבוש המתמשכות, ובמסירת הודעה כוזבת במטרה, וכל זאת באופן

9

מתמשך על פני כ-3 שבועות לאחר הרצח, והכל במטרה להסוות לא רק את זהות הרוצח, אלא

10

גם את עצם דבר הרצח ואת מקום הימצא הגופה. בנסיבות כאלו, אין לומר כי מדובר בעבירות

11

נלוות וכרוכות, שיש לראותן כחלק מאותו אירוע עם מעשה הרצח, אלא בעבירות נפרדות,

12

העומדות על רגליהן. יתרה מכך, מעבר לערך החברתי המוגן בעבירות אלו בדרך כלל, הרי

13

שבמקרה כזה, כאשר מעשי השיבוש ומתן ההודעה הכוזבת הביאו להטעיית הבנות, וכך אף

14

נטעו בהן תקוות שווא שאינן עדיין חיה, תקוות שהתנפצו עם מציאת הגופה - בכך יש ערך

15

חברתי נוסף שראוי להגן עליו, ולתת לו ביטוי לחומרה בענישה.

16

17

8. בבואנו לקבוע מתחם עונש לעבירות השיבוש ומסירת ידיעה כוזבת, הבאנו בחשבון את הערך 18 החברתי

המוגן, את הנסיבות המיוחדות כמתואר לעיל, ואת הסבל שנגרם גם בשל כך לנפגעות 19 העבירה, כמו גם את הפגיעה הנרחבת במיוחד במשאבים הציבוריים שהוקדשו לחיפושים - 20 ולפיכך, אנו רואים להעמיד את מתחם העונש בין שנה אחת לבין 3 שנות מאסר. 21 לעניין העונש הראוי בתוך המתחם, הבאנו בחשבון את השיקול שהנאשם הודה בעבירות אלו, 22 וכן את גילו של הנאשם ואת מצבו הבריאותי. לא ראינו לשקול לחובתו את העבר הפלילי, 23 משום שמדובר בעבר רחוק ושאנו שייך לעניין השיבוש ומסירת הידיעה הכוזבת. 24 לפיכך, החלטנו להעמיד את העונש הראוי לנאשם באמצע מתחם העונש. 25 עוד, כפי שהסברנו לעיל, איננו רואים לחפוף עונש זה לעונש

מאסר העולם, ואנו רואים 26 חשיבות לכך שייגרם במצטבר.

27

עמוד 8

28

9. אשר על כן, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר עולם בגין עבירת הרצח, כמתחייב מהוראות החוק. 30
- ב. מאסר בפועל למשך שנתיים, שירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם, וזאת בגין 31 עבירות השיבוש ומסירת הידיעה הכוזבת. 32
- ג. תקופת מאסרו של הנאשם תימנה מיום מעצרו: 10/7/18. 33

06 אוגוסט 2020

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד תפ"ח 67108-07-18 מדינת ישראל נ' חיים(עציר)

ד. הנאשם ישלם פיצויים לשלוש נפגעות העבירה, בנותיה של המנוחה, בסך כולל של 258,000 ₪, ב-3 חלקים שווים ביניהן. הפיצויים יופקדו עד ליום 1/11/2020.

ב"כ המאשימה תמסור למזכירות בית המשפט את פרטיהן של נפגעות העבירה.

1
2
3
4
5
3
7

הודעה לנאשם זכותו לערער לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום ט"ז אב תש"פ, 06/08/2020 במעמד הנוכחים.

רמי אמיר, שופט

13

14

ליאורה ברודי, שופטת, סגנית הנשיאה

מנחם פינקלשטיין, שופט - אב"ד

הוקלד על ידי ליאת עדי